

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Yttrande över Finansinspektionens förslag till ändrade föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen föreslås ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:33) om kontracykliskt buffertvärde.

Förslaget innebär att det kontracykliska buffertvärdet enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar ska vara 2 procent, till skillnad från dagens nivå som är 1,5 procent.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

I remissen anges att syftet med den kontracykliska kapitalbufferten är att stärka bankernas motståndskraft i perioder när systemrisk byggs upp. Kreditillväxten anges vara fortsatt stark och det anges att skulderna i dagsläget växer med 6 procent om året. Vidare anges att skuldillväxten har accelererat under en lång tid och att skulderna nu växer snabbare än vad Finansinspektionen är långsiktigt hållbart och även snabbare än vad de gjorde i juni 2015 när Finansinspektionen höjde bufferten till 1,5 procent. Dessa förhöjda risker under en längre period anges tala för att bufferten bör höjas.

Regelrådet finner redovisningen av syftet med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I remissen anges att vid framtagandet av föreskrifterna om kontracykliskt buffertvärde har Finansinspektionen beaktat EU-rätten och kapitaltäckningsdirektivets regler. Det anges att Finansinspektionen mot bakgrund av nämnda direktiv och svensk lagstiftning som genomför direktivet måste meddela föreskrifter om kontracykliska buffertvärden. Något alternativ till reglering finns således inte.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges att kapitaltäckningsdirektivet innehåller bestämmelser om kontracykliska kapitalbuffertar och har genomförts i svensk rätt främst genom 7 kap. 1-3 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar (buffertlagen). Enligt 1 § denna lag ska Finansinspektionen fastställa ett kontracykliskt buffertriktvärde och ett kontracykliskt buffertvärde varje kvartal.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i remissen att enligt buffertlagen ska ett beslut som innebär att nivån på buffertvärdet höjs som huvudregel börja gälla tolv månader efter att beslutet offentliggjordes. Vidare anges att Finansinspektionen visserligen ser ett behov av att höja den kontracykliska bufferten men att riskuppbbyggnaden inte är så exceptionellt hög att åtgärden behöver införas snabbare än vad som normalt ska gälla enligt lagen. Mot denna bakgrund föreslår Finansinspektionen att det angivna kontracykliska buffertvärdet ska tillämpas från och med den 19 mars 2017. Vidare anges att Finansinspektionen bedömer att det inte finns behov av särskilda informationsinsatser i samband med ikraftträdandet, eftersom de företag som berörs kan anses vara väl medvetna och informerade om åtgärderna och bakgrunden till dem.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att de företag som omfattas är kreditinstitut, värdepappersbolag, Svenska skeppshypotekskassan, fondbolag med diskretionär portföljförvaltning och förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare) med tillstånd för diskretionär förvaltning. Totalt anges 87 banker, 35 kreditmarknadsbolag, 109 värdepappersbolag, 24 fondbolag med diskretionär portföljförvaltning, 22 AIF-förvaltare och Svenska Skeppshypotekskassan beröras, vilket sammantaget blir 287 företag.

Det anges också att enligt Finansinspektionens föreskrifter undantas små och medelstora värdepappersbolag, fondbolag med diskretionär portföljförvaltning och AIF-förvaltare med diskretionär portföljförvaltning från kravet att hålla en företagsspecifik kontracyklisk kapitalbuffert. Därtill kommer även grupper undantas om de enbart består av företag som på individuell nivå är undantagna från kravet. Med stöd utifrån dessa undantagsbestämmelser och utifrån uppgifter från tredje kvartalet 2015 kommer 143 företag att undantas från kravet på företagsspecifik buffert.

Sammanfattningsvis anges att 87 banker, 35 kreditmarknadsbolag, 7 värdepappersbolag, 4 fondbolag med diskretionär portföljförvaltning och 1 AIF-förvaltare med diskretionär portföljförvaltning samt Svenska skeppshypotekskassan att omfattas av kravet på att hålla en företagsspecifik kapitalbuffert.

Regelrådet finner att konsekvensutredningens kvalitet hade kunnat förbättras ytterligare om det även hade framgått med någon form av kvantifiering hur stora de företag som anges vara små och medelstora är i förhållande till andra företag. Befintlig information är emellertid tillräcklig för att

Regelrådet ska kunna bilda sig en uppfattning om hur fördelningen mellan större och mindre företag inom den grupp företag som berörs ser ut.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att höjningen av det kontracykliska buffertvärdet inte medför några väsentliga administrativa kostnader för de berörda bankerna. Som skäl för detta anges bland annat att de berörda bankerna tillämpar buffertkravet sedan september 2015 och att de därigenom redan har processer på plats för insamling, bearbetning och rapportering av information. Ändringen av buffertvärdet anges inte innebära någon skillnad i tidsåtgång för de olika uppgifterna eftersom arbetsprocesserna inte påverkas. Det anges att bankerna löpande uppdaterar de uppgifter som är relevanta för beräkningen av den företagsspecifika kapitalbufferten. Det anges vara en del av den rapportering till Finansinspektionen som bankerna redan gör och höjningen av buffertens nivå ändrar inget i detta avseende.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags administrativa kostnader godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Det anges att det ökade kapitalbehovet som uppstår till följd av en höjning av det kontracykliska buffertvärdet från 1,5 till 2 procent totalt beräknas uppgå till 8,8 miljarder kronor. I konsekvensutredningen finns även en redovisning hur denna beräkning gjorts. Det anges att detta kapitalbehov utgör den tyngsta kostnadsposten för de berörda bankerna.

Det anges att höjningen av buffertvärdet inte medför något behov av ytterligare investeringar eller personalförändringar för de berörda bankerna. Inte heller verksamhetens inriktning påverkas av ändringen i föreskrifterna.

Höjningen anges inte heller påverka de specialiserade finansieringsinstituten. Finansinspektionens beräkningar anges tyda på att effekten av bufferthöjningen på företagsräntor blir ca 0,05 procentenheter. En sådan räntehöjning förväntas endast ha en marginell effekt på kreditefterfrågan från små och medelstora företag och således en mycket liten effekt på finansbolagens möjligheter och incitament att lämna krediter till dessa företag.

Regelrådet finner att den information som ges om ekonomiska effekter är relativt utförlig och tydlig samt att den innehåller både direkta och indirekta effekter av förslaget, vilket är värdefullt.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att höjningen av det kontracykliska buffertvärdet inte kommer att ha några effekter på bankernas arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Samtidigt anges att de mindre företag som undantas från att behöva hålla kapital för att möta krav på en kontracyklisk kapitalbuffert inte påverkas av föreskriftsändringen men att de gynnas i förhållande till de påverkade bankerna.

Regelrådet finner ovanstående resonemang något motsägelsefullt. Om de mindre företagens undantag från krav är gynnsamma i förhållande till de påverkade bankerna skulle det, såvitt Regelrådet kan förstå, kunna finnas en viss påverkan i konkurrensförhållandena mellan de företag som träffas av kraven och företagen som undantas. Det är oklart om Finansinspektionens bedömning är att en sådan påverkan finns. Enligt Regelrådet saknas därmed en tydlig motivering till Finansinspektionens bedömning när det gäller påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att höjningen av bufferten inte påverkar andra förhållanden för bankerna.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Av remissen framgår att det finns undantagsbestämmelser för vissa små och medelstora företag.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen håller en tillräcklig kvalitet på alla punkter utom en. Redogörelsen för påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är enligt Regelrådets uppfattning motsägelsefull och otydlig. Med beaktande av att samtliga andra punkter har redovisats på ett tillräckligt tydligt sätt är denna brist emellertid inte avgörande.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 17 februari 2016.

I beslutet deltog Samuel Engblom, ordförande, Yvonne von Friedrichs och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Per Högström.

Samuel Engblom
Ordförande

Per Högström
Föredragande